

**Informátor Oddělení klinické biochemie FNOL
č. 1/ 2013**

**Kvantitativní stanovení DNA adenovirů v biologickém materiálu
Kvantitativní stanovení volných metanefrinů a normetanefrinů v plazmě**

Počínaje dnem 23.10. 2013 zavádí OKB FNOL vyšetřování DNA lidských adenovirů.

Princip a klinický význam vyšetření:

Adenoviry patří do skupiny respiračních virů endemicky se vyskytující zejména u dětské populace. Většina infekcí postihuje respirační trakt, může však postihnout i oko, gastrointestinální trakt, močové cesty a játra. Jsou známy adenovirové meningitidy nebo encefalitidy. Infekce probíhají s různými a různě závažnými klinickými manifestacemi. Velmi závažné a život ohrožující manifestace se mohou objevit po primoinfekci nebo reaktivaci adenoviru u imunokompromitovaných pacientů. Základem diagnostiky je PCR, která dokáže zachytit přítomnost adenovirové DNA v pacientově organismu bez ohledu na stav jeho imunitního systému. Nejnižší riziko klinické manifestace infekce představují nemocní po autoHSCT, vyšší riziko nemocní po aloHSCT a nejvyšší nemocní s chronickou GVHD na dlouhodobé imunosupresi. U vysoce rizikových nemocných je doporučený pravidelný kvantitativní PCR monitoring nejméně 6 měsíců po aloHSCT, délka se však řídí trváním imunosuprese, resp. lymfopenie.

Indikace k vyšetření:

- imunokompromitovaní pacienti po transplantaci krvetvorných buněk
- pacienti s těžkým průběhem respiračního či průjmového onemocnění (zejména děti)
- perzistující asymptomatické tonzilární a intestinální infekce

Režim vyšetření: RUTINA, prováděno jedenkrát za 7 dní, po předchozí domluvě možno vyšetřit ve zrychleném režimu (do 24 h)

Odběrové, preanalytické a transportní pokyny: viz Katalog, vyšetření se provádí v EDTA plazmě, moči, stěru (oční, krční, rektální), tkáni, BALu, aspirátu, likvoru

Žádanka: elektronická nebo Žádanka o PCR vyšetření (dopsat zkratku ADV DNA)

Hodnocení: pozitivní/negativní, v případě positivity na ADV DNA lze kvantifikovat

Bližší informace v Katalogu laboratorních vyšetření FNOL.

Počínaje dnem 29.10. 2013 zavádí OKB FNOL vyšetřování volných metanefrinů a normetanefrinů v plazmě.

Princip a klinický význam vyšetření:

Stanovení volných nefrinů je důležité pro diagnostiku feochromocytomu.

Fechochromocytomy jsou nádory s nízkou prevalencí. Převážně se nacházejí v oblasti dřeně nadledvin, mezi základní příznaky patří paroxysmální nebo trvalá hypertenze, arytmie, slabost, úbytek hmotnosti, porucha glukózové tolerance. Diagnostika se opírá především o laboratorní stanovení nadprodukce katecholaminů a následně potvrzení pomocí

radiodiagnostických technik. Stanovení volných metanefrinů a normetanefrinů v plazmě je vyšetření s největší senzitivitou i specificitou. Výhodou stanovení je skutečnost, že metanefriny a normetanefriny vznikají uvnitř chromafinní tkáně, nezávisle na produkci katecholaminů tumorem.

Indikace k vyšetření:

- pacienti s podezřením na přítomnost feochromocytomu

Režim vyšetření: RUTINA, prováděno jedenkrát za měsíc

Odběrové, preanalytické a transportní pokyny: viz Katalog, vyšetření se provádí v EDTA plazmě. Odběr je nutno ihned transportovat do laboratoře v tajícím ledu při 4 – 8 °C

Žádanka: elektronická nebo Žádanka o biochemické vyšetření RUTINA (nefriny v plazmě)

Hodnocení:

Metanefriny: < 90 ng/l

Normetanefriny: <180 ng/l

Bližší informace v Katalogu laboratorních vyšetření FNOL.

Vypracoval:
Mgr. Jana Bednaříková
Mgr. Lucie Roubalová

Schválil:
Ing. Dalibor Novotný, Ph.D.